

फळबाग लागवडीची वेळ, कलम निवड

डॉ. आदिनाथ ताकटे

जमिनीची निवड, हवामानानुसार
 फळझाडांची लागवड, पाण्याची
 उपलब्धता, फळबागेची आखणी करावी.
 योग्य कलमांची निवड, लागवडीची योग्य
 वेळ आणि रोपांची काळजी या सर्व बाबी
 लक्षात घेऊन योग्य नियोजन केल्यास
 फळबाग फायद्याची ठरते.

म हाराहृत ल्हवामान सर्व फलपिकांच्या लागवडीसाठी
अन्तं अनुकूल आणि पोषक आहे. त्यामुळे बहुतांश
सर्व फलपिकांची यशस्वी लागवड करत येते.
फलबाग लागवडीसाठी योग्य जमिनीची निवड केल्यानंतर

www.wiley.com/go/teaching

उध्या वारे, घंडीपासून बागेचे संरक्षण करण्यासाठी कुंपणाला उंच वाढणाऱ्या झाडांची लागवड करावी.

बियापे / रेपे विक्री	बोआवेल्स
मरियुंदे सैंटियूके बादविष्णु साठी रिहाविले खालाती हाती हालमें टिळे मिठेल. १.८२२५३२०४२५.	इंड. इ. पार्टील अंग्रेज लाटर इतिहास पुणे संघाजीवनार वनां विहारी, बोआवेल्ससाठी आशुकिक तीन शिशिर डारे संगोष्ठी संपर्क

9850371413.

प्रोविन्चल डिपार्टमेंट
Dates, Palm Plants)
दत्ता, रोपे व औषधीय प्लॉट
डोकलेल दरार उपलब्ध
काळाईसाठी वार्षिक वैश्य सर-
कारी कामाखाली, बोंड-पुणे
५५६२०२०१९
५५९८०७९८०६

लागवड	नोकरीविषयक
विविध जातीचे हक्क वियाणे	नोकरी देणे
विक्रीप्रति उपलब्ध 1) ACC	नाशिक येंवै अनंतपुरी यांगी
16 वार्षीक नाशिक येंवै अनंतपुरी यांगी	

विविध जारीचे हळू वियाळे
विक्रीमा टाळकर्त्त्वाचे
45 प्रती% स्पाइस बोंडॉक्टून
ठगावाई आणि प्रसारात जात
2) वाचावा केवळ सात
महिन्यांपासून घेणाऱ्या हळू (3)
जेव्हासाठी अंदाजात ठगावाई
ठगावाईन कमता असणारी
आवाहा साठी सर्वोत्तम
उघायटी (4) मध्यलागायी ठग
कवर्हणीन% साठी जगावाई
असलेली ठगावाई LAKA
DOMC 0609220220

नाकारी दण
नाशिक थेंबं अनुपर्यांती यांनी
विडी प्रतिनायी पाहिजेत,
फोटोकल्प लाचिवात थेंबं
आवाहक, सापेक्ष, लक्ष्यी यांनी
एवजनी परवटी नाशिक,
9960640518

आदिगतीकारी संपर्क

- पुणे - विलेट - ९८२५६७४३८८
- संगमने विलेट - ९८२१२१२१२३
- इ. संगमने विलेट - ९८२५६७०२३५८
- मासूर - इलाहा - ८८८०५८५५५००
- जळगाव - पुणे - ९८२५६७०२२२२
- मातापांडी विलेट - ९८२५६७३२५७९
- गोविंद - विलेट - ९८२५६५५९९८
- गोविंदनाथ - गावीना - ९८२५६५९८३
- इंद्राचल - मुंबई - ९८२५०५१३३३३
- सोलापुर - विलेट - ९८२५०३०५६५६

अंग्रेजी, साकाठ मिडिया प्रा. लि. ५५५, दधवार पेट, पुणे ४११००२
 फोन ०२० - २२७०५८८८/९८ - Email - agrosakalevents@gmail.com
 Email - advLagrown@sakal.com

फोन ०२०-२८८०४८९६/८५ • Email - agrosakalevents@gmail.com
Email - advt@agrowon@esakal.com

फळवागेचे संरक्षण

- नवीन लागावड के लेखना लक्षण रोपाया, कल्पनाएँ मरुषी जगत्ते व्यापार किंवा तुडवतान, त्यापूर्वे या लक्षण डाक्टाने मरुषना जगावरामृत मंस्रशांग कराए गए ते अप्ते, त्यामाती फूटवाणा लागावडीमाती निवड्हेलेस्या जागीयोदीकी कराए दूडाताने कृष्ण करावे.
  - बांगे उगा वां, वंडीयामृत व वंडाचामृत मंस्रशांग करावायामी निनीरी, शंखी यारक्षया उंच वाकास्त्रा ग्रादांनी परिचय व दीक्षिण बांगे रे २ ते ३ फूटांवाण लागावड करायी, काढी वेळा वांचायां अद्यवल्लामाणी नाक्केभी डाढे बांगेतो मूळ फूलाडावीबर पायी आगी अंतदृश्ये घेणावायांती मर्यादा तातो, हे टाळपाणामाती अद्यवल्लाया ग्रादांगमृत १० फूट अंतराव ते ३ फूट खोल व २ फूट खेर खानून त्यापूर्वे येणाऱ्या या ग्रादांनी मर्व मुळे छातून टाकावाती, असाप्रकरे मुळ्या छात्यावे काम प्रत्येक वर्षी वापाम्बायावर्षी करावे.

झाल्यास वाढ जोमाने होते.

कलमांची निवड

- एकदा कल्पनाची लागवड केल्यानंतर काही वारीने त्यापासून फक्तांचे उत्पादन न मिळाल्यास ते तो तांबू दुर्घट लागवड करणे आर्थिकदृष्ट्या प्रवर्भव नाही. त्यामाटी फक्तजाऊंची कलमे, रोपाच्या निवडीकर फक्तांचे गुणवत्ता असाय फक्तांचे एकूण यश अवकाशनं असते. म्हणून लागवडीकरिता खांबोलाकर प्रवानाथारके रोपाचीकेमध्यूच रोपाची किंवा कलमांची उपलब्धता करावी. कूऱी द्याविठें प्रक्रिया शासकीय रोपाचीकेमध्यू शक्तीतो रोपे आणावाती.
  - कलमांची निवड करताना ती किंवा उंच आहेत, यापेस्ता ती योथं त्या जातीच्या मातुवृक्षापासून केलेली आहेत की नाही या बांबोकडे आधिक लक्ष द्यावे. रोप घेताना कलम बांपरेली व बो डोपूणे बुद्धरेले आहेत याची खांबो खांबी करून करावी. तसेच ती वाढीलो जोमदार, निरेणी आणि अरेकिंवत त्याच जातीची आहेत का वाची खांबो केल्यानंतरच खरेदी करावी.
  - लागवडीसाठी घरांने उत्पादन संभाता असणाऱ्या जातीची निवड करावा. स्थानिक भागांसाठी शिकारास असलेल्या, कीडे व रोगास प्रतिकारकम वाणाच्यो लागवडीसाठी निवड करावा.

लाप्त

लागवड करण्यापूर्वी प्रथम कलमाच्या रिसावेच्या दोन्ही बाबूरंग उपा काप दावा. मुळाखेततो असलेला मातीचा गोळा न फुटावा पालिशिण बंग हड्डवारा काढावी. मोकळा झाडेचा गोळा दोन्ही हातातीरे खड्काच्या मध्येमध्ये ठेवून हलेकेच दाबावा. नंतर मोकळ्या हातातेने माती भरून गोळाखोतती माती टाकावी. अगोदर हातातेव नंतर पायांनी दाबावी, हे करताना मातीच्या गोळ्यावर पाच पडणार नाही याची काढजी घ्यावी. लागवडांनंतर आवश्यकता वाढत्यास हलेकेसे पाणी दावे. कलमाच्या आधारासाठी परिष्वय बाजूम ६ इंच अंतरावर ४ ते ५ फूट उंच बांधूची काढी रोजन त्यात कलम बांधावीत.

- डॉ. आदिनाथ ताकडे, ० ९४०४०३२३६१
(पृष्ठ शास्त्रज्ञ, कोरडवाहू शेती
संशोधन केंद्र, सोलापुर)